

LATVIJAS REPUBLIKAS FISKĀLĀS DISCIPLĪNAS PADOME

Reģ.nr. 90010248231; Smilšu ielā 1-512, Rīgā, LV-1919
tālrunis: (+371) 29178183; e-pasts: info@fdp.gov.lv; mājaslapa: http://fdp.gov.lv

Padomes sēdes protokols Nr. 6 (74)

Rīgā

2024.gada 09.oktobrī.

Sanāksmi vada:

Fiskālās disciplīnas padomes priekšsēdētāja I.Šteinbuka

Piedalās:

Fiskālās disciplīnas padomes loceklis	A.Jakobsons
Fiskālās disciplīnas padomes loceklis	U.Kāsiks
Fiskālās disciplīnas padomes loceklis	I.Golsts
<i>Sekretariāts –</i>	
Fiskālās disciplīnas padomes sekretārs	N.Malnačs
Fiskālās disciplīnas padomes makroekonomikas eksperts	V.Zaremba
Fiskālās disciplīnas padomes fiskālo risku eksperte	I.Verpakovska
Fiskālās disciplīnas padomes juriste	I.Jansone

Sanāksmi protokolē:

Fiskālās disciplīnas padomes juriste

I.Jansone

2024.gada 09.oktobrī sanāksme sākas plkst.14:30

Sanāksmes atklāšana – I.Šteinbuka

Fiskālās disciplīnas padomes (turpmāk – Padome) priekšsēdētāja I.Šteinbuka atklāj sanāksmi un izsludina sēdes darba kārtību.

I.Šteinbuka informē, ka 9. oktobrī Fiskālā disciplīnas padome no Finanšu ministrijas ir saņēmusi likumprojekta "Par valsts budžetu 2025. gadam un vidēja termiņa budžeta ietvaru 2025., 2026. un 2027. gadam" paskaidrojumus un 8. oktobrī Fiskāli strukturālā plāna (FSP) 2025.-2028. gada uzmetumu, kā arī skaitliskos aprēķinus Excel datnēs, kas kalpo par pamatu, lai, atbilstoši Fiskālās disciplīnas likuma 28.panta sestās daļas noteiktajam, sagatavotu Fiskālās disciplīnas uzraudzības ziņojumu par valsts budžetu 2025.gadam un vidēja termiņa budžeta ietvaru 2025.-2027.gadam (turpmāk VTBI 2025.-2027.).

Ņemot vērā to, ka Padomei, minētais dokuments, jā sagatavo un jā iesniedz Latvijas Republikas Saeimā, Ministru kabinetā, Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komitejā un Finanšu ministrijā līdz 11.oktobra darba dienas sākumam, Padomes darbs tiek organizēts attālināti un izskatāmais jautājums apspriests rakstiskajā konsultācijā.

Atsaucoties uz augstāk minēto, Padomes sekretariāts, izmantojot Padomes locekļu dotās vadlīnijas, ir sagatavojis Fiskālās disciplīnas uzraudzības ziņojuma projektu un Padomes sekretārs izsūtījis Padomes locekļiem e-pastu, lūdzot izteikt komentārus, papildinājumus, viedokļus par sagatavoto uzraudzības ziņojuma projektu.

2024.gada 09.oktobra sanāksme tiek slēgta plkst.14:30 un Padomes sēdē tiek izsludināts pārtraukums līdz 2024.gada 10.oktobra plkst.15.00.

2024.gada 10.oktobrī plkst. 15:00 tiek atjaunota 2024.gada 09.oktobra Padomes sēde.

1. Fiskālās disciplīnas Uzraudzības ziņojums

I.Šteinbuka pateicas visiem Padomes locekļiem par izteikto viedokli rakstiskajā konsultācijā un paskaidro, ka Fiskālās disciplīnas Uzraudzības ziņojumā par valsts budžetu 2025.gadam un VTBI 2025.-2027. tiks apkopoti un iekļauti Padomes locekļu atsūtītie komentāri.

I.Šteinbuka norāda, ka, vērtējot valsts budžetu 2025.gadam un VTBI 2025.-2027., kā arī FSP 2025-2028 gadam, tika ņemti vērā arī jaunie ES fiskālie nosacījumi, jo šī gada pavasarī stājās spēkā jaunais ES ekonomikas pārvaldības ietvars, kas veidots tā, lai pakāpeniski un ilgtspējīgi samazinātu pieaugušos ES valstu deficīta un parāda līmeņus. Attiecībā uz Latvijas fiskālās politikas plānošanu nepieciešams ievērot ES Regulā 2024/1263 paredzētās prasības vidējā termiņā un ilgtermiņa fiskālās politikas plānošanai. Atbilstoši šim regulējumam, ES dalībvalstīm jāsagatavo vidēja termiņa FSP, kas aizstās ikgadējo Stabilitātes programmu un Nacionālo reformu programmu un, kurā, balstoties uz EK sniegto tehnisko informāciju jāizstrādā fiskālā trajektorija. Fiskālajā trajektorijā ir noteikts pieļaujamais valsts finansēto neto primāro izdevumu pieauguma līmenis. Fiskālā disciplīnas padome atzīst, ka FM aprēķinātā fiskālā trajektorija atbilst Regulas 2024/1263 (EK tehniskās informācijas) nosacījumiem. Attiecīgi likumprojektā "Par valsts budžetu 2025. gadam un budžeta ietvaru 2025., 2026. un 2027. gadam" ir jāievēro ne tikai FDL strukturālās bilances nosacījums, kura pieļaujamais deficīts tika palielināts līdz 1%, bet arī pieņemtie ES fiskālie nosacījumi.

Papildus I.Šteinbuka norāda, ka 2025. gada budžeta un budžeta ietvara 2025. – 2027. gadam izstrāde vairāku iemeslu dēļ notiek ļoti īsos termiņos, kas apgrūtina detalizētu un izvērstu analīzi mainīgās informācijas dēļ. Padome laicīgi nav saņēmusi FSP un citu nepieciešamo informāciju un aprēķinus, fiskālo nosacījumu novērtēšanai. Šī iemesla dēļ, izvērstāku FSP analīzi Padome veiks savā 2025. gada pavasara Uzraudzības starpziņojumā.

U.Kāsiks izsaka atzinību par UZ kopsavilkumu, tomēr pauž neskaidrību par saņemto informāciju no FM, norādot, ka nav pārliecināts, vai Padomes rīcībā ir oficiāls dokuments no Finanšu ministrijas par kuru sniedzams viedoklis. Tā pat viņš ierosina ziņojumā norādīt, ka Latvijas Bankas fiskālā prognoze ir piesardzīgāka, un norāda uz risku, ka fiskālā elastība varētu būt ierobežota. Šo informāciju ieteicams iekļaut vismaz kā iespējamu risku. U.Kāsiks kopumā atbalsta ziņojumu.

A.Jakobsons izsaka pateicību par sagatavoto ziņojuma projektu, atzīstot paveikto darbu par kvalitatīvu. Viņš iesaka kopsavilkumā runāt par riskiem attiecībā uz valsts kapitālsabiedrībām kopumā, nevis izcelt katru atsevišķi. Viņš norāda arī uz vēl vienu risku, kas būtu jāpiemin, – parāda apkalpošanas izmaksu pieaugumu, jo 2028. gadā paredzamās parāda apkalpošanas izmaksas, sasniedzot 1,5% no IKP, ir ļoti liela summa. A. Jakobsons atbalsta ziņojumu, pieņemot, ka tajā tiks veikti nelieli labojumi, balstoties uz izteiktajiem komentāriem.

I.Golsts: izsaka pateicību par ziņojuma sagatavošanu un aicina to atbalstīt.

Apkopojot Padomes viedokli, Padome, lai sasniegtu nospraustos budžeta mērķus, aicina budžeta izpildes laikā iekonomētos līdzekļus nevis pārdalīt, bet taupīt.

Padome norāda arī uz vairākiem būtiskiem riskiem, kas varētu apdraudēt ekonomikas izaugsmi un fiskālos rādītājus vidējā termiņā:

- ģeopolitiskā spriedze, robeža ar Krieviju un Baltkrieviju atbaida investorus un tūristus;
- vājš pieprasījums Latvijas galvenajos eksporta tirgos nosaka potenciālo eksporta kritumu;
- ražošanas sektora vājums turpina ierobežot ekonomikas izaugsmi;
- fiskālais risks, kas izriet no Rail Baltica projekta ieviešanas;
- fiskālais risks, kas izriet no valsts kapitālsabiedrību (AS Airbaltic un citu) darbības;

- valsts parāda apkalpošanas izmaksu straujš pieaugums tuvākos gados;
- atlīdzības pieaugums publiskajā sektorā, kam ir potenciāls palielināt budžeta bāzi, ietekmēt darba tirgu un pasliktināt valsts konkurētspēju.

Pamatojoties uz augstāk minēto, Padome **n o l e m j**:

1.1. Pieņemt zināšanai informāciju par Fiskālās disciplīnas uzraudzības ziņojuma satura priekšlikumiem un pilnvarot Padomes priekšsēdētāju I.Šteinbuku un Padomes locekli I.Golstu, kopā ar Fiskālās disciplīnas padomes sekretariāta darbiniekiem, pabeigt darbu Uzraudzības ziņojuma gala redakcijas sagatavošanai un iesniegšanai 2024.gada 11.oktobrī Latvijas Republikas Saeimā, Ministru kabinetā, Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komitejā un Finanšu ministrijā.

I.Šteinbuka – par;
I.Golsts – par;
A.Jakobsons – par;
U.Kāsiks – par.

2024.gada 10.oktobra sanākumi slēdz plkst. 15:30.

Padomes priekšsēdētāja

I.Šteinbuka

Sēdes sekretāre

I.Jansone

Padomes sekretāra vīza:

N.Malnačs

I.Jansone
29495878; inga.jansone@fdp.gov.lv